1882

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON
Emil Chr. Hansen

FAKTA

Type:
Note

Sprog:
Dansk

Generel kommentar:
Emil Christian Hansens optegnelser om J. C. Jacobsen.

Tilblivelsessted:
København

Arkivplacering:
Carlsberg arkiv. FA kasse 19

Emneord:
J. C. Jacobsen

DOKUMENTINDHOLD
'Optegnelser om Kapt. Brygger J. C. Jacobsen'. Uddrag af Emil Christian Hansens erindringer

TRANSSKRIPTION
s. 115
Optegnelser om Kapt. Brygger Jacobsen
12 Maj 82. Da denne Mand i de senere Aar paa forskjel. Maade har spillet en fremtræd. Rolle herhjemme og da han jo ogsaa har havt nogen Indflydelse paa min Livsbane, saa har jeg besluttet at nedskrive Efterfølgende, medens det endnu staar levend og sikkert i min Erindring. Det vil tillige blive et sanddru Forsøg paa en objektiv Belysn. af Mandens Karakter og Betydning.Min Reise i Efteraaret 1881 til Vogeserne kom istand fordi, Kapt. J. havde faaet et heftigt Ønske om at erholde Oplysn. om Stamformen til Bryggerigjæren. I længere Tid havde han ofte talt derom og paa sin vidtløftige Maade atter og atter holdt Foredrag om at den egentl. Vingjærst. som man i alm. plejede at kalde den, Sacch all.? maatte være Stamformen. Det var naturligviis kun Gjætninger, og han saa slet ikke at Spørgsmaalet er af en saadan Art, at det næppe kan tænkes højt. Han lod til at have glemt, at den af ham udtalte Formodn. allerede findes fremført i de Bøger han havde læst og glædede sig vel over sin "originale" Ide. Ifølge hans Opfordring skrev jeg da Ansøgn. til Bestyrelsen, og at den under de forhaandenvær. Omstændigheder blev bevilget følger af sig selv. Allerede forinden dette skete, fik jeg imidlertid Ilbud om, at Viinhøsten i Vogeserne var begyndt, og rejste derfor efter hans Opfodr. øjeblikkelig afsted; han medgav mig en rigelig Sum Penge til Dækning af Udgifterne; ved min Hjemkomst skulde jeg da gjøre Afregn. Ved denne som ved andre Lejligheder, hvor hans egen Interesse og Søgen efter hurtig at fremkalde et eller andet Resultat var tilstede viste
s. 116
han ikke Spor af Smaaligh. Jeg slog paa, om jeg ikke med det samme kunde tage en lille Tour til Paris til Pasteur, men dette indlod han sig ikke paa. Det var som sædvanl. kun hans egen Tanke han ønskede at fremme. Jeg opnaaede imidlertid alligevel at kunne foretage en betydningsfuld Reise og havde Grund til at være takneml. derfor. At jeg tog Opgaven paa en anden og dybere Maade end han havde tænkt, følger af sig selv. Det var ligesaalidt denne Gang som senere muligt at komme til at give ham Oplysn.

han taler uafbrudt selv og holder altid Forelæsn.; han trænger ikke til at belæres men vil glimre.Jeg var den Gang pludselig atter kommen i stor Gunst. Vi boede nede paa Marken i et lille Huus og skulde flytte over i Stuelejligh. paa Valbjerg, naar Kühle var flyttet. Denne fik nu Ordre til at sørge for, at Væggene blev oliemalede; det blev forespurgt hos mig om hvorledes jeg ønskede Haven; Kapt. vilde holde en gartner dertil o.s.v.Efterat jeg var kom. tilbage, fik Forh. imidlertid snart et noget andet Udf. Kapt. var bleven lidt skuffet over, at der ikke blev sendt Foustg. hjem fra Vinlandene, men at Alt gik saa stille; han elsker det store Rumfang og Spektaklet. Jeg havde som sagt taget Opgaven anderledes, end han havde tænkt, men just derved kom der betydningsfulde Resultater.I hvad Aarsagen end var; Kjølighed var der kommen; nu skulde der
s. 117
helst ikke males i den Leilighed, hvori jeg stod i Begreb med at flytte ind; i hvert Fald kun Limfarver, kun lidt og billigt som muligt. Da vi vare komne ind, gik han selv over og sørgede for at der blev afgrændset et Brænderum til os, for at vi ikke skulle bruge Kul; der havde nemlig ogsaa været Tale om, at vi ligesom de andre skulde have idetmindste delvis fri Brændsel; endvidere gjorde han nogen Indsigelse mod Reg. for Havens Efteraarspasning. Vi flyttede ind i Decbr. Om Foraaret fandt han pludselig paa at tage Haven fra mig; Kjeldahl skulde have et Stykke og Frk. Paulsen i Kjælderen et andet, Resten kunde jeg beholde. Hele Haven var da sat i god Stand, og Regningen derfor lod han mig betale. Han havde altsaa først givet mig denne Have, lovet at ville holde den i Orden, tog derpaa Haven fra mig til Deling med andre og lod mig selv betale Regningen for hele Haven. Jeg led dereved et efter mine smaa Forhold ubehageligt Pengetab, men saavel jeg som min Kone følte os navnl. trykkede af denne hensynsløse og ulovlige Adfærd. Vi havde atter paa en uhyggelig Maade erfaret, hvor gyngende Bunden er herude hvor uvederheftig denne Mand er, og at han kun handler efter sit eget Lune uden Hensyn til Andre og uden Pligt- og Retsfølelse. Jeg lod ham til Straf nu tydeligt mærke, at jeg helst ikke vilde have mere med ham at bestille. Til hans Hensynsløshed hørte ogsaa, at han sjelden eller aldrig hilser igjen, naar jeg eller Folk, som han mener, at han kan byde det, tager Hatten af for ham. Dette gjengjældte jeg nu med samme Mønt, og naar han ligesom tidligere kom hen for at holde Foredrag skjulte jeg ikke for ham, at jeg slet Ingen Interesse fandt deri.

s. 118
Dette maatte naturligviis forbause ham, da han jo ellers er omgiven af en Sværm af Beundrere og ærbødige Smaa...., der saa vidt muligt søge at mele deres Kage. Følgen blev, at han følte sig lidt trykket af min afvisende Kulde og derfor søgte mig paany.Et par Aftener, førend han begik den Hensynsløsh. at tage Haven fra mig, havde han i henved 2 Timer lagt Beslag paa min Tid. Det var der en Fremstilling af hans eget Arbeide, hvor genial og dygtig han var, og for at jeg ikke skulde føle mig for meget i Anledn. af, at jeg nu ene udgav 4 Hefte af Laboratoriets Meddel., udviklede han Forskjellen mellem de virkelig betydelige Naturforskere og Folk som jeg. De første var Skarn, der ofte uden Arb. fandt Skatten, at de saa, naar de ... fremad, kunde bringe grove Feil, det gjorde Intet; det kunde Arbejderen rette. Samme havde Ideer Tanker o.s.v. Lidt efter lidt blev han selv til saadan Gud. Han havde seet forud, hvad Kjeldahl og jeg gjennem Undersøgelser havde oplyst. Det var altsaa egentl. ham, det Hele skyldtes. Jeg tav meget stille til den Strøm, thi jeg vidste fra tidligere Tid, at det var umuligt at standse den eller at komme til en virkelig Drøftelse af Spørgsmaalene. Jeg sagde senere: De dygtige Naturforskere kunne henføres til 2 Grupper;
s. 119
nogle have mange Tanker og megen Fantasie, større Dristigh. end Skarpsindigh. derfor kunne de udtale halvt gjennemtænkte og ofte slet ikke prøvede Ideer; de ere vaklende, give mange ...gelser, men bringe i Alm. ligesaa megen Forvirring som virkelig Oplysning frem. Den kritikløse Mængde vil altid blive bedaaret af dem. Til den anden Gruppe høre de, der ogsaa have Tanker og Følelse, men hvis Skarpsindighed er større end deres Dristighed. De beholde det halvt Gjennemtænkte og ufærdige for sig selv. De ere stolte Personligheder uden Reklame, og deres Arbejder oftest mere intensive end offensive, for Mængden staae de i Reglen i en vis kjølig Afstand".
Kapt. talte nedsættende om Sønnen og klagede over, at han drev sit Bryggeri saa forceret. Der var her et Suk og jeg følte Medlidenh. med den gamle Mand. Jeg vidste, at Sønnen samme Dag havde sendt nogle af sine Folk over med to Læs Bohave, Malerier, Bøger o.s.v. neml. Forœringer, som Faderen i Aarenes Løb havde givet ham; han vilde Intet modtage, Intet beholde af det, der havde tilhørt Faderen. Folkene havde modtaget den Ordre, at de skulde læsse Godset af i Forstuen, og hvis de ikke fik Lov dertil, da skulde

de lægge det Hele udenfor paa Græsplænen og i Fald det ogsaa blev dem forbudt, skulde de hurtigt spænde Hestene fra Vognen og lade disse staa. "Min Fader kan da ogsaa beholde dem med!". Kapt. var ikke hjemme,
s. 120
og Sagerne bleve derfor roligt aflæssede i Forstuen. For yderligere at betone, at Brudet var fuldstændig, lod Sønnen ogsaa Porten imellem Ny og Gammel Carlsb. afspærre, saa at Forældrene ikke længere kunde kjøre ud den gamle vante Vej til og fra Byen.
Vil man bedømme Sønnen retfærdig, maa man erindre hvad for en Mand hans Fader er og see lidt paa, hvad der er gaaet i Forvejen. Først tog Faderen Ny Carlsberg fra Sønnen, vilde ikke tillade ham at beholde Navnet "Carlsberg" (derfor kom Navnet "Valby" en kort Tid til at figurere). Derefter forsøgte han paa at gjøre ham aldeles arveløs for at kunne give Alt til de store, opsigtsvækkende Formaal. Sønnens Prokurator truede imidlertid (som han har meddelt Frankel) Videnskabernes Selskab med at stille ham i Gabestokken som den, der havde berøvet Sønnen Alt. Den Gamle kom herved under et Tryk og maatte bekvemme sig til at betale Sønnen noget, for at han skulde give sit Minde til, at Testamentet blev affattet i Overensstem. med den gamles Ønske.Den nævnte Prokurator, Michael Lund, har Breve fra Kapt. Jacobsen om denne Sag, som er meget kompromitterende for Kapt. Efter Lunds Meddelelser vise de ham ikke blot som en opstyltet Frasemager, men tillige som
s. 121
en uvederhæftig hensynsløs Mand, der kun tænker paa sig selv.Ved et Jordarbejde, som Sønnen havde for, kom man efter den Gamles Mening lidt ind paa sidstnævntes Grund. Paa selve Pladsen udspandt der sig en Strid hvortil Arbejderne vare Vidner. Hver af Parterne lod sin Advokat komme ud, Lund mødte for Sønnen, Klubein for Faderen, og da disse Jurister havde undersøgt Sagen, afgjorde de denne til Gunst for Sønnen; det Hele var en ren Bagatel.
Den sidste Begivenh. bestaar deri, at den Gamle har taget en Del af Sønnens Have. Juridisk har Kapt. havt Ret dertil, men Sønnen siger, at Faderen havde givet ham sit mundtlige Løfte, at det ikke skulde skee. Dette Løfte har han brudt. Faderen staaer for sin Søn som en Løgner, og saa har han nu fuldstænd. brudt af med ham. Al den Strid og Forvirring fremkalder den Gamle, efter at han er kom. over de 70 aar og altsaa maa siges at gaa paa Gravens

Rand. Nu bygger han nye Lagerkjeldre paa Ny-Carslberg, thi til Efteraaret overtager han dette Sønnens gamle Bryggeri, han vil tjene flere Penge, der er nemlig ved de store Gaver kommen Ebbe i Kassen.Kapt. har ikke hvile i Noget, der bygges og tumles uafbrudt, Søn og Helligdage kjender han ikke; han driver paa, en uhyre Virksomh. udfolder han, men springende og i Reglen mere eller mindre planløs. Tegninger og Beregninger ere aldrig færdige naar
s. 122
der tages fat; ofte bliver derfor et Arb. standset paa Halvvejen, det opførte forandret og derefter udført efter et nyt Mønster. Arkitekten har modtaget Instrux fra Kapt. og sætter Byggeri og Haandværkerne i Gang derefter; lidt senere har Kapt. ombestemt sig; den nye Ide meddeler han til den Første af Inspektør., som han møder. Denne eller Kapt. selv giver da Kontraordre; Arkitekten kom. bagefter med sin gamle Instrux, finder det Hele forandret, ved hverken ud eller ind. Paa dennne Maade gaae der herude meget Arb. spildt. De Administrationer, som de er kjendt i Post- og Jernbane...., hvor hver har sit omraade at passe med bestemt ...hed og tilsvarende Ansvar, kjendes ikke her. Det samme lide vi under paa Laboratoriet. Ogsaa her vil han skalte og valte efter sit Lune; han lider ikke, at Kjeldahl og jeg virkelig træde op som Forstandere. Derfor ere ogsaa i Statuterne indført at vi kunne siges op med 1 Aars Varsel, og at vi ikke ere pensionsberettigede. Hermed holdes vi bestandig under Kniven.Og Bestyrelsen har sanktioneret alt dette; den sørger kun for, at den ydre Form nogenlunde bevares; derfor er det da kjært i Forveien at faa at vide, hvad Kapt. ønsker, for at der da kan paatrykkes dette Lovens Stempel, saa er Alt i Orden, Skinnet er bevaret. Kjeld. og jeg skulle være fælleds om den aarligt bevilgede Sum,
s. 123
fælleds om Laboratoriet; ingen ved, hvor hans Grændse er; ingen har egentlig noget at sige, og han indfører ovenikjøbet en tredie Mand (Assistent Johansen), der skal foretage undesøgelser over Bygpl., som Kapt. ønsker det; men ogsaa den skal nu være fælleds med Kjeldahl og mig, herved bliver atter det Hele mere usikker og uberegneligt. Men Formen er bevaret, thi han er ansat under Kjeldahl som Assistent. Med disse lovløse Tilstande kom. Ansvarsløsheden, Alt gaar, som det bedst kan. Statuterne er kun et Skin, og han begyndte selv hurtig med at bryde dem, da han brat jog min Formand paa Porten.Kan jeg da ikke nævne Dyder

hos denne urolige Mand? Jo ! Hans Interesse for Videnskaben, Interessen for sin Virksomhed og han tager Bryggeriet paa en mere ... Maade end nogen anden Brygger, jeg kender. Naar han selv ønsker, at et ell. andet skal fremmes, er han ikke bange for at ofre rundeligt dertil. (Fra margen): Hertil hører ogsaa de Bestræbelse altid at levere det bedst mulige Produkt uden Hensyn til Udgifterne derved. Derfor er hans Øl ogsaa lagret længere end de fleste andre Bryggeres. Han har i virkeligh. med sine Gaver gavnet Videnskaben, skjøndt han ofte har været brutal mod dens Dyrkere.Er han et Geni som Fabrikmand? Nej ! en ejendoml. begavet Mand er han, men ingen Banebryder. Alt, hvad der efterh. er indført paa Carlsberg, var først i Udlandet; han har ikke bragt Bryggerivæsenet ind i noget nyt Spor. Han
s. 124
har neml. været en meget heldig Mand. Søn af en af Datidens rigest og mest ansete Bryggere i Kbhvn. har han fortsat det af Faderen og udvidet det betydeligt saavel herhjemme som navnl. i Udlandet tjent uhyre Summer. Albani i Odense gav sine Aktionære over 30%. Sønnen, som Kapt. selv regner for en daarlig Fabrikmand er bleven Millionær. Den store Hemmeligh. er den, at Bryggerivirksh. i mange Aar har været overordentlig ....., og Kapt. var den første, som fra Tydskland indførte Brygningen af undergjæret Øl, hans Fortjeneste og store Fortjeneste bliver da væsentl. den, at han ikke har brugt sine Penge til et overdaadigt, fornemt Liv, men anvendt dem til ..delige Interessers Fremme. Og hans Hovedfejl er den, at han ikke .... anden Lov end sit eget Lune og ikke tager Hensyn til andre. Saa meget værre bliver dette, da han ikke er den store, sluttede Personlighed, hvis Planer alle stile mod et, gjennemtænkt Maal.
s. 125
16 Maj 82 I Binds 4 Hefte af " Meddelelser fra Carlsberg-Laboratoriet" er nu endelig helt færdigt. Jeg har deri offentliggjort den anden Meddel. "Om de Organismer, der til forskjellige Tider af Aaret findes i Luften i og omkring Carlsberg, og som kunne udvikle sig i Ølurt". Kjeldahl har intet leveret. Titlerne paa mine Publikationer og nogle Bemærkninger rom findes i et Par Notesbøger.18 Juni 82. carl Jacobsen jun. har atter ort et Forsøg paa at faa mig til at forlade Fondets Tjeneste og gaa over i hans. Han tilbød at bygge et laboratorium med Alt hvad de for ...betydningsfulde Undersøg. i Bryggerierne kde kræve. Hvad Pengemidlerne angik, vilde han stille mig betydeligt bedre , end

Fondet har gjort. Da jeg ikke vilde gaae ind derpaa, foreslog han at jeg imod 2000 Kr aarlig løn skulde overtage Overtilsynet med han nuværende Laborat. hvor Grønlund og Rosing arbejd. Da dette Arrangement kunde bevirke Bryderier med Kapt. Jacobsen og Laboratoriebestyrelsen afslog jeg ogsaa dette, skjøndt dette Pengetillæg vilde have hjulpet mig meget. Jeg meddelte ham, at jeg haabede at faa mine Forh. ændrede saaledes, at jeg blev pensionsberettiget. Hertil svarede han:"Min Faders Ord kan De aldrig stole paa. I den Retning er han ikke bedre end en Aagerkarl. Han brydr sine Løfter, naar det ikke passer ham længere at holde dem. Haver De ikke noget Skriftligt fra ham, saa at han ikke kan komme bort derfra, nytter det Dem Intet"s. 126Derpaa beklagede han sig over Stridighederne med faderen og sagde at han havde Breve liggende, der viste hvilken hensynsløs, egennyttig og troløs mand Faderen havde været imod ham.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

var den skønne. Om Aften kom jeg atter tilbage til Göttingen, og næste Morgen rejste jeg over Hamburg til Kiel og derfra videre til København.

Optegnelser om Kapt. Bryggers J. C. Jacobsen.

12 Maj 82. Da denne Maned i det store Alt var gået forbi. Maanedsperiodet var fremtrædende. Alle forholdene og de heri jo ogsaa der havde nogen Indflydelse paa Indbrudene, saa har jeg besluttet at udskrive efterfølgende, mindre det andre gange brand og tyveri i min Ungdom. Det var tilliige klart at paavise Årsagen paa en objektiv Maade. af Maanedens Karakter og Betydning.

Min første Efteraarsrejse 1881 til Vogesernes Egn i Frankrig, forøvrigt havde givet et fortræffelig Udbytte om at erhverde Oplysninger om Stenforekomst til Bygningsøiemed. Flere Dage havde jeg ofte haft Besøg af en Mand eller to, der havde givet Udtryk for, at den ugunstige Vinterperiode allerede begyndte i den Egn, Saarbr. tilhørte, mulig nogle Stenforekomst. Det var naturligvis kun Gøtninger, og jeg fik det at Bjergmandet var af en fremmed Art, at det nogle Gange kunde lægge paa Lad til at have efterset, at den af jeg indtil Stenbrudene allerede fundne Forekomst i de Bjerge, jeg havde lagt Skilte paa Steder, gikke jeg den Ønske til Efterfølgelse, og at den under de forhaandenværende Restaurationsarbeider blev beriget følger af sig selv. Allerede forinden alle Skilte, fik jeg i mindeligt Erindring om, at Vinterens i Vogeserne var begyndt, og rejste derfor efter min Oprøjelsesbetænkning efterfølgende; jeg medgaves mig en ungdom Mand paa min Tilbøjelighed af Udgjøbelsen; med min Hjemkomst skulde jeg de øvrige Afsnitten Vedkommende med andre Oplysninger, hvor jeg er egnet Indvirkning og søgen efter Sølv at fremkalde at alle andre Udfyldninger var blevne

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

som ikke Forøvrigt Himmelrigt. Jeg slog gut, om jeg ikke med det Samme
kunde tage en lille Tur til Paris til Pasteur, men det var endelig som
jeg ikke gik. Det var som forøvrigt kun for egen Sindes, som ønskede
det fremmed. Jeg opmærksomme imidlertid allerede det kunne forlange
en betydningsfuld Skjæbnesprøve Grund til at vende tilbage. Derfor.
At jeg var bange for en anden og dette kunde, end som jeg troede
det, følge af sig selv. Det var ligesom det ~~mødte~~ dette
Gang som om mig det var det ikke som om det var som om,
som det var indbildt ikke og fordærvelig Sandhed.; som tvinger ikke
til at belønne, men til ofrene.

Jeg var der Gang (Søndag aftenkommen) i stor Angst. Vi boede med gen Mennesker i et
lille Hus og gemte flygtet over i Mindeligheds gen Vallejo, men
Kuhle var flygtet. Dem fik en Ordre til at forlade Fort, at tage
Byen ødelagt; det blev forskrækket for mig, om forlade jeg
ønsket Gøre; Kapt. vilde forde en Gutter ødelæ. f. v.
Afhent jeg var kom (tilbage); fik dog imidlertid Lov at nogt vende Ryg.
Kapt. var blev lidt skuffet over, at det ikke blev fundet Anledning
Gjøre for Vindende, men at det gik jeg stille; han afslut
det store Skuespil og Forhabelse. Jeg forsøgte for sidste Gang at tage
en anden, end den forsøgte dødt, men jeg var det ikke
det betydningsfuld Skjæbnetime.
I forved Aftenen var; tydeligvis var det kommen, en fremde der

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

fest i den mulige i den Lejlighed, jeg var gået i Begyndt med at flytte ind;
i det Øjeblik Linnemann. Den lidt af billigt som muligt. De er meget
kommen ind, vil han selv over og forsøge for, at de blev afgrundsfø
(de Fandsmænd ogsaa brød sig om, af ligefuld at ødelægge hinanden idetmindste det ene Brændsel)
at brænde ud, for at se i den Fremtid mere kul. Vanderkan
gjorde han nogen Indsigelse mod dagen. For øvrigt Efterretninger
er flyttet ind ~~i December~~. Den Sommer skrev han pludselig med at
bryde Jeden hos mig; Kjeldahl skulde have at Øjeblik af Dr. Paul
en i Kjøbenhavn at vente, og han kunde jeg beholde. Jeden Jeden var
de det i god Stand, og dagsningen af Lov han mig betal
den Jeden altsaa først gjaat mig ~~for~~ den Jeden, lovet at ville fol
den i Orden, og dagen Jeden fra mig til Aftenen med Andre og lad
mig selv betale dagsningen for hele Jeden. Jeg lod dem at efter
min Jeden Forholde ikke fuldstændigt Jeden, men Jeden jo som
min Søn følte os meget. Begjærende af ~~X~~ dem Jeden og
og ikke Adfærd. Vi Jeden alle gjen en ikke Mand
mere, hvor oplysende Bruden er Jeden. Jeden vendende
dem Mandar, og at Jeden Jeden efter det ogsaa Jeden
under Jeden til Andre og under Flight- og Autopsalfe. Jeg lod Jeden
til Brug min Kjøbelig mere, at jeg selv ikke vilde Jeden mere med Jeden
at besille. Til Jeden Jeden lod Jeden, at Jeden Jeden alle
aldrig selv igjen, men jeg alle Dalt, som Jeden mener, at Jeden
Jeden bejdet det, bryde selten af for Jeden. Det oplysningsfelden jeg min med
Jeden min Mand, og mere Jeden begjæran Lidlingen Jeden for at Jeden Jeden
Jeden jeg ikke for Jeden, at jeg skal bryde Jeden Jeden Jeden Jeden.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

dette uvanlig interessante forbrænding, der jeg jo allerede er vendt
af en Fader af beundrende og ærbødige Hensyn, der jeg ikke
mindst søger at vinde dens Tænke-Sølvgen blev, at jeg følte
sig lidt trykket af min afskyelige Tilstand og derfor søgte min gamle
Ole jeg Aftenen, forend jeg begik den forskrækkelige. at lægge
jeg min Hånd, fandt jeg i hvert Øjeblik lagt Beslag paa
min Tid. det var ikke en tvangstilstand af jeg egne Arbejder,
jeg ønsket og ønskede jeg mere, og for at jeg ikke skulde føle min
for mange i Arbejdet af, at jeg min egen indgang Affekt af
Laboratoriets Kredsløb, indrømmede jeg tvangsfølelsen mellem de
virkelig betydelige Naturforskere og stillede jeg jeg. de forøgte min
Vanen, der ofte under Arb. fandt Sted, at de jeg, mere de gikke
fremad, tænde begyndte grove Ord, det ønsket Indtæ; det tænde
Arbejdere vatte. Vanen fandt Sted i Øjeblikke o.s.v. det lidt efter
lidt blev jeg ikke til en fornøjelse Gud. jeg fandt mit Formål,
fandt Kjeldahl og jeg for ønskeværdige Undersøgelser fandt ønskes.
det var altsaa egentlig jeg, der fik glædes. Jeg var meget stille
til den Ærøm, hvor jeg næsten efter lidelige Tid, at det var
umuligt at gennemføre alle de kommende virkelig Vanskelighe
af Øjeblikkelsen. Jeg prøvede forøvrigt: ~~alle tænke i hvert~~
~~Øjeblik~~, de øjeblikkelige Naturforskere kunne forføre til 2 Grupper;

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

mangt fra mange Dele og mangen Side af, som Dristighed og Overfindsomhed
dreje kunne de ikke altid holde sig uanfægtede og ofte slet ikke gavnende
det, som nødvendig, som mange Ungdomsår, man bringer i Alm. livsform
mangen Uvaneriing som virkelig Skjønning fra. Den kritiskløse Mangel
vil altid blive bedømt af dem. Det er under Forudsætning af de
der ogsaa fra Dele og Sandsi, men fra Overfindsomhed er
gavn end skade Dristighed. De behøver da ikke at Opfinnomtankte og
Efterdøtte for sig selv. De er gode personligheder under Omstændigheder, og
deres Arbejde oftest mere indbydende end afstødende, for Mangelfulhed
de i dagen i en ny og ejendommelig Afseende."

Kapt. talte undfaldende over Sømand og Ekspedit over, at han
deres fit Bryggeri fra forevist. Det var for at Drik, og jeg fik Medli
dbuf. med den gamle Mand. Jeg troede, at Sømand fra mindstag
fand frydt mere af sin Kaffe end 20 Øre Bøsser, Medicin,
Øger o.s.v., men Sørøvinger, som fadrem i Øresundet Lab fandt
gjort fem; ~~Kaffen~~ fem vilde dulet modtage. Det behøvede af det, de
fandt tilhørt Skibet. Kaffen fandt modtagt den Beslut, at
de skulde lade Godset af i København, og fik de ikke fiskes
Arbejde, den skulde de lægge det fele udenfor fem Overgaaende,
og i det det oppe kos den forbedt, skulde de fiskeri
Sande fra Vagten og bede Øbøjstem. "Men dette
kan de oppe behøve dem med." Kapt. var ikke fjendsk,

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

og Vangerne blev derfor næsten aflæste i Løbet af Tiden. Det gik lige
at beklage, at Brudt var fuldstændig, lod Præsten oplæse Forlovelse
imellem Nej og Jannel kærlighed afsjørne, men at Sørgedrøn
ikke longere kunde hjælpe ved den gamle usandte Nej til
og fra Bryn.

Hvilken bedøvende Præsten afsjørdig, med mere end
hund for end Mand hans Ord er og for lidt gen, hvad
der er gjort i Øvrigheden. Dårlig lag Andrem Nej kærlighed for
Præsten, vilde ikke tillade ham at besøge Mennesket i kærlighed
(derfor kom Mennesket i Valby ?? en kort Tid ikke figurere).
Endelig forsøgte han gen at gjøre Sandsynlighed for at kun
gjøre Alt til de stor, afsjørende Øjemed. Præsten forkindrede
Sønnen imidlertid (som han fra mindelig Frankel) Mistænkeliggjorde
Pigen med at stille den i Gehjælpe som den, der havde brøvet
Præsten Alt. Den gamle kom forand under at Præst og mandlig bedøvende
en sjælel at beholde Præsten Magt, for at han skulde gjøre sit
Minde lik, at Pigemennesket blev afsjørdet i Overensstemmelse med
den Jannelsk Ønske. Den ovenfor forkindrede, Michael
Lund, var bragt fra Kapt. Jacobsen om denne Pige, som var
anmodet Kongeministeriet for Kapt. efter Lunds Bedøvelse
at han ikke blev fjernet af afsjørdet Præsteembede, men tillige som

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

en uanseelig hensygelse Mand, der kun kender pusig fald.
Ved et fordærvelse, som Bøtcher fremkalder, kommer man efter den Gamles Mening
lidt ind paa Jørgensens Grund. Han faar Kræfter udsendt der sig en Stund
fredelig dvælende ved Vinduet. Men af Fortvivlelse lod sin Adskillelse
komme ud, lued midt for Bøtcher, Kirkien for Andersen, og de
dødes Jordfæstelse fremkaldte uindskøjt Vanvid, afsjørdende Øjemærkelig
for Bøtcher; det fandt sted ved Begravelse.
Den sidste Begivenhed bestaar deri, at den Gamles Søn begik en Dødsfald af
Bøtcher Jørgensen. Juridisk for Kapt. Jørgensen det skriel, men Bøtcher
siger, at Andersen fremkaldte grant Jørgensen sit umiddelbare Løsladelse, at det
ikke skulde gøre. Det Løsladelse for den brudt. Andersen gaar for sin
Søn ind i Fængsel, og han faar ham ud fra det. Brudt afsmed
Jørgensen. Af den Ærede og Overraskelse fremkaldte den Gamles, efter
at han er kom. over de 70 Aar og altsaa meget søger at
gøre gamle Gerningen stand. Han begynder hans nye Bygningsplaner paa
Ny-Carlsberg, hvor det offentlige overtager hans dette Bøtcher
gamle Bygninger, ~~og~~ hans ved hjem flere Gange, der
ved de store Gaver kommer ~~ofte~~ i Kaj.
Kapt. er ikke fuld i Nogen, de bygger og tænker uafbrudt, Bøtcher
og Jørgensen kender hinanden ikke; hans dreng gaar, ser ikke
Kirkegaard. udfoldes hans, men springende og ikke alle mindre
glædeløs. Tegninger og Beregninger er aldrig fordrøje ikke mere

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

der begge fat; ofte blive disse at Arb. gennemgik gennem Fabrikanten, det afsluttet forundret og skuffet ~~det~~ udført efter ny Mønster. Arbejderen har modtaget Instruks fra Kapt. og skulle begynde nye gennemarbejdelser i Gang skuffet; lidt senere har Kapt. omhyggelig fig; den nye Ide modtaget hans Bifald. Næste af Dagsplanen, som han under. Arbejdet gjorde den bedre. alles Kapt. fals order; Arbejdet blev begyndt med hele gamle Iver, efterder det blev forundret, med hvilken Bifald alle dette hans Arbeide gave de hende mangt Arb. Hidtil. efter administration, som den at bruge i fast- og Jernbanende Jernet, hvor hun fik Omvendt at gøre med Bifaldsytrings og Tilfredsmed Mesterens, hvorfor ikke for. At Dennes lik vi under den Laboratorium. Oppe har vi hen skulle og malte efter fit Lærer; ~~Dette~~ hun lidt ikke, at Kjelde og gik vinduerne brød og som Dagsmenden.

Dette er et hjem i Malerhaven i Ingen, at vi kunne fingere og med Mere Overfl, og at vi ikke er gaver, fremkommelige og forand folde i betydningsfulde Kræfter.

Og Dagsfølelse har fundet mest alt dette, den forgjæves, at den ydre Dem mangelfuld bemærk; derfor er det den bedst i Øjeblikket at have et vist, hvad Kapt. ønsker, for at den den bedre gradvis ikke Kræfter, som er alt i Arbeide, Skimmel er bemærk. Held. og jeg skulle nu fortælle om den to mærkelige beslægtede Dem,

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Fortsættelse af Laboratoriet; ingen ved, hvor jeg er blevet af; ingen har egentlig noget at sige, og jeg indfør overhovedet en tredie Mand (Assistent Johansen), der skal forelægge Undersøgelser over Byggesp., som kost. ønsker det; men oppe på det er vor fælles ven Kjeldahl nej, fordi denne ikke det selv er blev mere interessant og videnskabelig. Munkholm er bevæget, hvis jeg er nødt under Kjeldahl som Assistent Mad disse lokale Pigtand Gen. Ungdomsforholdene, det gamle, som det lagde bevæg. Ikke lavere end hun et Øjne, og jeg begynder fuldstændig med at bryde dem, der jeg bedst jeg min Venskab jeg forstod.

Men jo de. Det vanskelige Spørgsmål for denne urolige Mand? Jo: jeg er Fabrikant for Øldrikkere, fabrikant for min Øldrikkere og jeg begyndte Byggeriet jeg er med skal Mennesker med nogen andre Byggere, jo kjender. Men jeg fuldstændig, at det alle ikke skal fremme, er jeg, det bange for at efter mindelig skriv. jeg er i Øldrikkere generelt Øldrikkere, skjønt jeg ofte er ved bristet med deres Øjne.

Er jeg et Gemt jeg udbrikkende? Nej! ser ejendomme, begavet Mand er jeg, men ingen Overbygger. Det, jeg er efterfølge er indført jeg bestræber, men først i Øldrikkere; jeg har ikke brugt Byggeriet i end i noget eget Øje. Jeg

Det er for øvrigt den Egenskab, at Øjne det bedst med ingen Øjne. Det er under Forfølger til Øjeblikket. Derfor er oppe jeg det begyndt Byggeri og de flere andre Byggere.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

for mange. Vort er noget feldt Arbejde. Det er et
Selskab, vi har ingen ansatte bryggere i Athen, men forhen-
det det af Stadens bryggeri og udbetaler det halvårlig 1.
Oktober andre bryggeri, som ikke præsterer som mange
i Østerrig hvad vi præsterer. Albani i Odense gir
sin Aktionærer over 30% Udbytte, som Kapt. Salvesen
har en årlig Indtægt af flere Millioner. Det
skal jeg huske er den, at bryggeriet i mange år
har haft overordentlige fordele og kapital vanskelige
Årsager, som ikke Østerrig og flere Steder
blev de ødelagte. Det er, at jeg ikke har brugt min
Penge til at overdrive, forøvrigt Lis, men vil vente
den til vendelige Interessen skrumper. Og jeg forudsigt
er den, at jeg ikke lægger under Lov med sit noget lum og ikke lægger
penge til andre. Vor nogle vores Kræfter ikke. Da jeg ikke er den
store, ~~mægtige~~ Tænker Personlighed, jeg skaber alle Ting med et,
øjenblikkelig Mirakel.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

16 Maj 82. I Dag 4 Hefte af „Meddelelser fra Carlsberg-Laboratoriet" er nu endelig blevne fordelte. Jeg har dog offentliggjort dem under Titlen „Om de Organismer, der ved forskjellige Tider af Aaret findes i og omkring Carlsberg, og som kunne eventuelt tænkes i Øllet". Tilbageværende Hefter af min Publikationer og mange Bemærkninger skrev Fondet i et Brev til Hjeldahl for ham at læse.

18 Juni 82. Carl Jacobsen jun. har atter gjort et Forsøg paa at faa mig til at forlade Studiets Øjemed og gaa over til hans Tilbud at bygge et Laboratorium med alt, hvad der for fremtidig Videnskabelig Studiet. I Bygningen kunde Erfaring og Videnskaberne ungdom, ikke hans Skille mig betydelig bedre end Fondet har gjort. Da jeg ikke vilde gaa ind derpaa, forslog han, at jeg imod 2000 Kr. aarlig for Skilde overlagde Laboratoriet med hans Understøttelse Laboratoriet, hvor Grundlaget til Koing arbejde. Det dette Arrangement kunde bestaa Brygberiet med Kapt. Jacobsen og Laboratoriet betjente sig jeg ogsaa dette, skønt det fremgaaende ikke hans Øjemed mig meget. Jeg undskyldte ham, at jeg henvendt ham med Forslaget, at jeg ikke gjorde pensionsberettiget. Forøvrigt sagde han: „Min Broder troede aldrig paa Dem". Jeg Tilbud er ikke bedre end en Magnakvel. Jeg bryder min Løfter, uanset det ikke gaaer ham lovligt at holde dem. Naar De ikke mere Skriftligt fra ham, saa er han ikke kun min bedste Ven, men det er Dem Dulas."

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Dagen begyndte med sig over Nordtyskerne med deres
og følte, at den hende bragte liggende, de øgte, hellige
hensigtsløs, egennytte og brødløs Mand Sudrow hende var
imod hende

Vandrerejsen i efteraaret 1882.

Onsdag Eftermd. d. 18 Oktbr. gik jeg med Dampskibet „Titania" fra
Kiøbh. til Stettin. Ligesom tidligere blev jeg overfor gode dansktalende
søsyge og befandt mig meget ilde; endog efter at vore kom i land
følte jeg en hel dag Svimmelhed og en vis Ualmen. Det var
temmelig vildt efteraarsvejr, og i Stettin, hvor jeg vandrede rundt
at finde Tøiet paa Toget, regnede det.

Om eftermd. d. 19 kom jeg til Eberswalde, en lille Stad
med et ganske lystigt, provindsagt. Udseende, dæmpet omgivet af skønne
løv- og Naaletræer. Jeg fandt at Vøgterkredsen med den for smukke,
rød bygte. Præsted er ansat som Hofpræst hos Prinsen i det fri. hvor
jeg boede, tog jeg en Tur og en lille Dreng, fulgte bragte
jeg med Ørt. Da jeg kom ind, kaldte jeg mig ganske indø
hedning om det lige skede og var lige ved at omfavne mig; de
var som fødte. Nogle forlovede over jeg. Aftenen og